

חלבון (אחרי הייבוש — 50%) וכן מנה ראויה לשמה של כלורופיל, אף הוא חומר מזין ובעל סגולות בריאותיות חשובות. תאה של האצה מתחלק לשנים בכל 12 שעות ותרבותה נמצאת מיד בשיא גידולה, ללא תקופות של קיפאון, הרגילות בגידולים חד-תיאיים אחרים. מאחר שהיא גדלה בתוך

ד"ר גרשון שמינר וכבדו מטבע זר והחזרת העטרת

מים, אין היא סובלת מרוח, שרב או כפור. את מזונה היא קולטת מן המים שסביבה, בהם ממימים, בפשטות, דו-תחמוצת הפחמן ותרבותה של חנקן.

דומה לטעם שעועית. לאצה יש גם מיגבלות משלה: אי אפשר לגדלה בעילות במיכלים פתוחים, מקום בו מתנדפת דרי תחמוצת הפחמן לאוויר החופשי והאצה עלולה להיתקף על-ידי מזיקים מיקרוסקופיים, המכלים אותה במהירות.

הדרך הטובה ביותר לגדלה: לסובב את התרבויות במהירות רבה דרך צינורות רחי בים ושטחים, העשויים מחומר פלסטי דק ושקוף. התאים מפיקים את מלוא התועלת מאור השמש רק אם הם גלויים לו משך חלק של שניה, מועברים אחר כך חזרה ל- מעמקים החשוכים.

את ה"יבולי", נוזל סמיך בעל צבע ירוק בהיר אפשר לאסוף על-ידי צנטרופוגה או שקיעה. הוא נוטה להתקלקל מהר, אם אין משמרים אותו בדרך כלשהי. טעמו דומה ל- טעם שעועית לימה.

4.5 טון לדונם. במאמץ ניכר הצליח מכון קרנל להפיק 50 קילוגרם של החומר, די כדי לבדוק את ערכו המזוני. אין הוא מתיימר שהאצה קלה לגידול. עד לתחילת הגידול המעשי יהיה עוד צורך להתגבר על כמה קשיים: ייתכן שישנה אפשרות לפתח זנים חדשים של האצה, אותם אפשר יהיה לגדל בתנאי בית-חרושת, בחום גבוה יותר, שיגרום להמצת הרבייה.

אך גם ללא שיפורים נוספים, טוענים אנשי המכון, אפשר להפיק 4.5 טון של אצה מיר- בשת, שמחציתה חלבון, מכל דונם אדמה בשנה. סויה למשל, המכילה את אחוז החלב- בון הגבוה ביותר בין הקטניות (הנופל ב- הרבה מאחוז החלבון באצה), נותנת יבול של 170 קילוגרם לדונם לשנה. אנשי המכון כבר רואים בחלוםם בתי-חרושת למוזן, המשתר- עים על שטחים עצומים, מספקים לאנושות הרעבה מיליוני טונות של חלבון טוב למאכל. אך בינתיים גילו עניין בהמצאה אנשי- המדע של שתי ארצות דלות בקרקע פורייה אך עשירות בכוחות מדעיים: יפן וישראל.

אם תכסה ישראל את מחצית קרקע הנגב השומם במשקי-גידול אצות, תוכל, להלכה, לספק את תצרוכת החלבון של העולם כולה.

חיות הכלב מן התנין

לפי חוקי האיסלאם, כל הכלבים הם חיות טמאות, אשר לאדם אסור לבוא אתן במגע. רק סוג אחד יוצא מכלל זה — כלב הסלוקי. הוא הוכרז כטהור, הורשה לישון באוהל השייך.

כי כלב זה הוא העתיק שבכלבי הבית, אותם אילף האדם להיות לו לעזר. דמותו מופיעה כבר בציורים החקוקים על קירות המערות שנתגלו לא מזמן בשנער, ואשר זמן ציורם מוערך ב-6 עד 7 אלפים שנה לפני הסי- פירה. את הסלוקי מצאו החוקרים גם על קירות המחילות שבתוך הפירמידות במצרים, שגילן מגיע ליותר מ-3000 שנה, על כדים יווניים, בציורים פרסיים עתיקים. אלכסנדר הגדול ידע להעריכם, השתמש בהם לשרותים צבאיים בפלישתו להודו 329 שנים לפני הספירה. פרעה השתמש בהם ברדפו אחרי בני ישראל בימ-סוף.

הצלבים הם שהביאו את הסלוקי מן המז- רח לאירופה, בה היה לאביהם של כל הגזעים המפורסמים, מכלב-הזאב הגרמני ועד לבורזוי הרוסי.

הזנה בלתי-רגילה. לכלב הסלוקי, בעל שער-משי החום, ארוך הרגלים וחטוב-הגוף יש לא רק עבר כי אם גם הווה. הוא מפורסם (ככלב ציד מעולה, בשל מהירות ריצתו יותר *). הוא משמש גם כלב שמירה מעולה ומטפח עד מהרה יחס-יחובה עם ילדים. למי- רות זאת, קטן ביותר מספרם של כלבי ה- סלוקי בעולם (27 בארצות-הברית, 13 בישי- ראל, 12 באנגליה, בערך ממספר הוה בצרפת, 2 בגרמניה ועוד אחדים בארצות שונות- בגלל הקושי הרב שבגידולם, הדורש הונה בלתי-רגילה של בשר וירקות ומומחיות מיר- חדת במינה.

מומחים כאלה מעטים מאד בעולם. אחד מהם הוא ד"ר גרשון שמינר.

מנת בשר, בכל פה. ד"ר שמינר שי- מש כמדריך וטרינרי בתחנת החקר של אוני- ברסיטת ברן בצ'כוסלובקיה. עם עלותו לארץ בשנת 1940, כמעפיל באניה פטרייה, החליט להתמסר לגידול כלב הסלוקי, שהיה לדעתו גזע הכלבים שטופח בארץ בתקופת התנין, ואליו מתכוון ספר-הספרים בכל פעם שמדובר בו על כלב סתם. ההחלטה לא יצאה לפועל עד שהתיישב, לפני ארבע שנים, בכפר מזור, יחד עם רבים מיוצאי ארצו, הקדיש את כל מצרו לגידול הכלב האצילי.

יהיה לו על מה להסתמך: הערבים, חושבי הארץ, היו מגדלים את כלב הסלוקי, משתמי- שים בו לציד איילות. הגזע העדין הרגיש את עצמו באקלים הארץ כבתוך שלו. תוך זמן קצר גדלו במשקו של ד"ר שמינר כמה גורי סלוקים, שוללו בכל פה את את הקצבת ה- בשר המיוחדת שקיבלו.

ד"ר שמינר מקוה לייצא את כלביו לאר- צות-חוץ. יהיה זה לא רק מקור למטבע זה, אלא גם החזרת עטרתה של ישראל, כמקורו הראשון של האצילי שבכלבי הבית.

מזון בוגב, חלבון לעולם כולו

לעיניו של האיכר, שדה-שיבילים גבוהות וצפופות מוצף-שמש, זהו מראה מרהיב, אך החימאי מסתכל על אותו מראה בלב דואב: רק חלק זעיר מאור השמש בא בשדה כזה לכלל ניצול לצורך גידול התבואה, רק חלק זעיר מן התבועה — הגרעינים — ראוי ל- מאכל אדם ורק חלק זעיר מהם נאכל באמת. זהו, לגבינו של איש המדע, ביזבזו משווע של אוצרות הטבע המוענקים לנו ביד רחבה. מדי יום ביומו נורקים על ידי האדם אלפי טונות של שרשים, גבעולים, עלים, קליפות, שקודם לכן טרח קשה בגידולם. מוסדות המדע לא יכלו להשלים עם מצב זה, חיפשו גידולים שינצלו את הנתונים ה- טבעיים ניצול מלא, יהוו מזון לאדם ב-100% של חלקיהם.

קרבה משפחתית לירוקת. החודש החדש מכוון קרנל, מן הגדולים שבמוסדות החקר המדעי בארצות-הברית, שיש בידו פרי- תרון לבעייה. הפיתרון שכן בתוך צמת, אשר עד כה נוצל מעט מאד על ידי המין האנושי, שימש לפעמים רק להכנת צבע לאריגים ומזון לתרבויות הידוקים. הצמח: אצה חד-תאית, בעלת קרבה משפחתית לירוקת המכסה מים עומדים.

באצה אין כל חלקים הנורקים לאשפה: יש לה רק תא אחד, המכיל כמות גדולה של

* בארצות הברית: למעלה מ-100 דולר.

תעשית בירה א"י בע"מ ראשון לציון

מחלת ילגל קוניה וידידה שנת ברכה, אושר ושגשוג

חברות עזר: כביר בע"מ, בת ים לבנט (תעשית בירה) בע"מ רמת גן לתתיה נשר בע"מ, בת ים.

בירה נשר נשר אקספורט נשר מאלט

שטרנברג את פריד

משרדי בטוח

תלפון: 4854 ת.ד. 1110

עברו

לבנין המרכזי, אלבני 94, תל-אביב

ביח"ר לויצור:

ניר לבד ססוג ומצופה ביטומין, ניר זפת "טול", (1, 2, 3, 4, PLY)

ניר לבדוד בטון (Concrete Paper)

פלסות פקקיביטומין עבור בידוד תפרי בטון, (Expansion Joints)

חומרי בידוד שונים לקירות, יסודות, גגות וליצורני קפסאות (Bergman)

נחום שרף, תל-אביב

רח' ביאליק 18, ת.ד. 325 טל' 4733

בית חרושת: פתח-תקה, תלפון 251

לכל לקוחותינו וידידינו שנה טובה ומבורכת

צינקוגרפיה

רינדזונסקי

תל-אביב, הקישון 6 טל. 80248

גלופות - קו - רשת - וצבעים

לבד לקוהותינו וידידינו

ברבת שנה טובה

בוליים

המתנה היפה ביותר לנוער ולמבוגרים קניה - מנירה - הערכה קונה גם בוליים ישראלים.

רח' דיזנגוף 120 ת.א. ליאו קייל

הוצאת עידית.

קראו את הרומן המרתק תהום הברידות (חיי אשה לסבית) מאת רדקליף הול